

Nyheter om EU

NYHETSRESEN FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ JANUARI 2004

Irland försöker lösa konflikten om EU:s grundlag

EU kan få en ny konstitution redan före sommaren EU-parlamentsvalet. Den bedömningen gjordes allmänt efter EU:s utrikesministermöte i Bryssel i slutet av januari där den infekterade frågan diskuterades informellt under lunchen. När förhandlingarna om konstitutionen strandade vid EU-toppmötet i december var positionerna så hopplöst fastlåsta att frågan bara kunde skjutas på en obestämd framtid. Irlands premiärminister Bertie Ahern, som vid årsskiftet övertog ordförandeposten i Europeiska rådet, lovade bara att sondera läget och avlägga en rapport till nästa toppmöte den 25 och 26 mars. Ahern varnade samtidigt för att låta alltför lång tid gå innan nya försök görs för att nå en överenskommelse om EU:s första konstitution. Det kan leda till att projektet begravs. Sedan dess har den irländske premiärministern inlett konsultationer, enskilda samtal med var och en av EU:s ledare, särskilt med de mest stridbara aktörerna, Spanien, Polen, Tyskland och Frankrike, för att försöka lösa upp EU:s konstitutionella kris. Förhandlings-sammanbrottet i december handlade om hur makten ska fördelas i framtiden inom EU. På ena sidan står Tyskland, med ambitionen att få inflytande efter befolkningsstorlek. Tyskarna stöds av Frankrike. På andra sidan står Spanien och det ännu ej fullvärdiga medlemslandet Polen, som båda förlorar inflytande i EU om förslaget till ny grundlag går igenom. Bertie Ahern måste klara ut två frågor: Kan Spanien och Polen acceptera konstitutionens förslag till beslutsregler? Är Tyskland och Frankrike verkligen intresserade av att konstitutionen förverkligas? I dagsläget förefaller den största osäkerheten ligga i Polen och Frankrike. Vad vill Frankrike? Det var den franske presidenten Jacques Chirac som satte stopp för slutförhandlingarna i Bryssel i december och flög hem till Paris. Är han beredd att göra ett nytt försök att nå ett avtal? Är Polen berett att röra sig? Polackerna, som inte blir EU-medlemmar förrän i maj, vägrade istadigt överge en del av det inflytande som man tidigare förhandlat till

sig. Är den polske premiärministern Laszek Miller mogen för en kompromiss nu? En annan fråga är: Ska förhandlingarna börja om från början eller håller de kompromisser som trots allt gjordes i Bryssel? Av 82 kontroversiella frågor i konstitutionsförslaget råder det, enligt EU-rådets förre ordförande, Italiens premiärminister Silvio Berlusconi, politisk enighet om alla utom de två-tre svåraste. Vidare råder det enighet om att inte på nytt öppna en diskussion om alla de avklarade punkterna, försäkrade Berlusconi inför EU-parlamentet i Strasbourg. Irlands utrikesminister Brian Cowen understryker emellertid att bilaterala, inofficiella uppgörelser, som ingicks mellan Silvio Berlusconi och andra ledare på toppmötet i december, inte kommer att respekteras av det irländska ordförandeskapet, eftersom Berlusconi och det italienska ordförandeskapet inte har satt några överenskommelser på pränt. Enligt Cowen är Irlands "utgångspunkt" formuleringarna i det förslag som presenterades av EU:s författningskonvent. Detta kommer säkert att uppröra Storbritanniens premiärminister, Tony Blair, som efter Brysseltoppmötet hävdade att EU:s ledare var "nära samförstånd" när det gäller Storbritanniens "red lines" att den nationella vetorätten ska behållas i frågor som handlar om försvar, utrikespolitik och skatter. Samtidigt tycker nu allt fler av de övriga aktörerna att det är angeläget att så snabbt som möjligt få konstitutionsfrågan löst, helst innan sommaren eller i vart fall i år. Sveriges statsminister Göran Persson ville inte efter sitt Dublinbesök den 22 januari utesluta "någon typ av uppgörelse" under varen. Fortfarande är irländarna ytterst försiktiga och de återupptar inte förhandlingarna om de inte är säkra på att kunna slutföra dem. – Jag känner en försiktig optimism, säger Brian Cowen till Financial Times. Det kanske blir möjligt att ta ett avtal under första halvan av 2004.

Han understryker emellertid att det i slutändan inte är Irland som avgör frågan, utan alla medlemsländer tillsammans. – Vi kommer inte åstadkomma enighet om det inte finns en delad politisk vilja att komma fram till ett avtal. Det finns många hinder på vägen för det irländska ordförandeskapet. Fram till den 1 maj ska Irland och EU-kommissionen övervaka att de tio anslutningsländerna lever upp till medlemskapskraven. I juni hålls valen till EU-parlamentet. Vid junitoppmötet ska en ny ordförande efter Romano Prodi utses. Därefter inleds bataljen om vilka portföljer de olika länderna ska ha i den nya kommissionen som börjar arbeta den 1 november. Dessutom ska diskussionen om långtidsbudgeten 2007-2013 dras igång. Målet är att vid toppmötet i mars enas om en tidtabell och formerna för förhandlingen. Beslutet om den nya långtidsbudgeten kommer att bli ett av de svåraste efter EU:s utvidgning den 1 maj. De sex rikaste EU-länderna vill inte betala mer, medan Spanien och de nya medlemsländerna med Polen i spetsen förväntar sig ett generöst EU. Utgångsläget för Bertie Ahern och Brian Cowen är alltså inte det ljusaste.

"Sverige och Finland är med i Nato år 2010"

Omkring år 2010 är de sex alliansfria och/eller neutrala EU-medlemsländerna med i Nato. Det tror EU:s högste militäre chef, Finlands förre ÖB, Gustav Häggglund. – De icke allierade länderna kommer efter utvidgningen att bestå av fem, sex procent av EU:s 450 miljoner invånare. I ett ännu större EU med omkring trettio medlemmar skulle det vara logiskt om de sex länderna gick med i Nato, hävdar Gustav Häggglund. De länder han avser är Sverige, Finland, Österrike, Irland, Cypern och Malta.

"EU bör bojkotta hotell med porr"

EU-tjänstemän bör bojkotta hotell som visar porr på tv. Det föreslår EU-parlamentarikern Marianne Eriksson (v). – Jag vill göra det så fruktansvärt svårt som möjligt för porrindustrin, säger hon. Dessutom vill Eriksson att EU och medlemsstaterna satsar på forskning om orsaken till männens sexuella beteende. Resultaten är tänkt att ligga till grund för "ett adekvat program för sexualupplysning i alla medlemsstater".

Danmark vill hejda "social turism" från öst

Den danska regeringen föreslår att arbetare från de blivande EU-länderna i Östeuropa får uppehållstillstånd endast om de har ett arbete i Danmark. Förslaget är avsett att stoppa vad regeringen kallar "social turism".

Förslaget är själva kärnan i den plan som sysselsättningsminister Claus Hjort Frederiksen har presenterat för den danska arbetsgivarföreningen DA och danska LO. Tidigare har Hjort Frederiksen tonat ner hoten mot det danska välfärdssystemet och risken för lönepress när de nya EU-ländernas arbetskraft kan röra sig fritt i EU-området.

EMU-motståndet ökar i Sverige

EMU-motståndet i Sverige har fortsatt att öka efter folkomröstningen, visar en undersökning från Skop. Enligt undersökningen säger 61 procent nej till EMU och euron medan 37 procent säger ja. I folkomröstningen den 14 september i fjol sade knappt 56 procent nej och 42 procent ja till euron.

Skop har intervjuat cirka 1.200 personer under perioden 17 december-14 januari. Frågan som ställdes var: "Tycker du att Sverige ska gå med i EMU och ersätta kronan med euron?".

Socialister vill vara tuffare mot USA

Spaniens socialistparti PSOE lovar att hårdare ifrågasätta USA:s utrikespolitik om partiet kommer till makten efter parlamentsvalet 14 mars.

PSOE-ledaren José Luis Rodríguez Zapatero säger att han avser att göra slut på den isolering som regerande Partido Popular (PP) försatt Spanien i efter det oreserverade stödet för den USA-ledda invasionen i Irak och den efterföljande ockupationen.

– Min regering skulle ha goda relationer med USA men skulle inte underkasta sig Washington, säger Zapatero som i valet den 14 mars kommer att kämpa med PP-ledaren Marianne Rajoy om vem som ska efterträda avgående premiärministern José María Aznar.

Höjd avgift till EU väntar Sverige

Den svenska avgiften till EU ökar de kommande åren. Ökningen är större än ökningen av de bidrag som Sverige får tillbaka från EU, enligt de beräkningar som regeringen gjort.

Idag betalar Sverige 24 miljarder i EU-avgift. År 2013 kommer den kostnaden att vara 31 miljarder, samtidigt som bidragen bara ökar från 11 till 12 miljarder. Det betyder att nettokostanden för EU-medlemskapet ökar från 13 till 19 miljarder, eller 46 procent.

Förtroendet för EU rasar

Folkets förtroende för EU sjönk kraftigt under förra året. Det framgår av den senaste Eurobarometern.

EU-kommissionen påpekar dock i sin analys att de som uttryckligen säger sig vara negativa till EU fortfarande är betydligt färre än de positiva. Men på frågan om man har förtroende för EU svarar 42 procent att de inte har det, medan 41 procent säger ja.

Fler bönder vill att Sverige lämnar EU

Bland bönderna har stödet för Sveriges medlemskap i EU minskat med fem procentenheter på knappt ett år. Mer än var femte lantbrukare vill nu att Sverige lämnar EU, skriver lantbrukstidningen ATL. Det sjunkande stödet framgår av tidningens senaste opinionsundersökning som gjordes den 16-22 december.

Inställningen till EU har svängt mest i Götaland och Svealand där 19 respektive 25 procent av de totalt 1.001 tillfrågade bönderna vill lämna unionen.

Allt svårare få asyl i Sverige

Något färre personer sökte asyl i Sverige 2003 jämfört med året innan. Och chanserna att få stanna minskar också. Förra året sade Migrationsverket ja till uppehållstillstånd i 15 procent av de över 28.000 fall som avgjordes. Det är en lägre andel än tidigare och det beror bland annat på att färre personer från Serbien och Montenegro samt Bosnien numera får uppehållstillstånd. År 2002 fick cirka 20

procent av asylfallen uppehållstillstånd. Samtidigt minskar också antalet asylsökande något. Förra året sökte 31.355 personer asyl enligt Migrationsverkets preliminära siffror, drygt 1.700 färre än 2002.

I år räknar Migrationsverket med att antalet asylsökande ska minska ännu mer. Prognosen pekar på 27.000 asylsökande för 2004.

Blair får kritik för skärpt terrorlag

Regeringen Blair planer på en skärpt terrorlagstiftning möter kritik från fler medborgarrättsorganisationer. När lagförslaget presenterades i underhuset anklagade Liberty med flera grupper regeringen för att försöka ge sig själv fri tyglar att inskränka medborgerliga rättigheter vid terrorattacker och andra akuta nationella nödlägen.

Den nya lagen ger, om den går igenom, regeringen rätt att förbjuda offentliga möten, beslagta privat egendom utan kompensation, och införa allmänt utgångsförbud.

Fransmännen missnöjda med euron

Enligt en färsk undersökning som opinionsinstitutet Sofres gjort på uppdrag av tidningen *Nouvel Observateur* är 52 procent av fransmännen övertygade om att det är finanseliten som dragit störst nytta av euron. Bara en procent av de tillfrågade anser att det är de enskilda medborgarna som tjänat mest på den nya valutan. Hela 56 procent av fransmännen anser att euron varit negativ för dem personligen och hälften anser att euron varit dålig för sysselsättningen.

Berlusconi beklagar euron

Införandet av euron har varit till skada för Italiens ekonomi och det hade varit bättre för landet att stå utanför EU:s valuta-samarbete, tycker premiärminister Silvio Berlusconi.

– Det var inget den här regeringen bestämde om, påpekade Berlusconi, sin traditionella årsavslutande presskonferens. Han sade dessutom att "det har gått väldigt bra" för de länder som behållit sina egna valutor – Sverige, Danmark och Storbritannien.

Italienska konsumentföreningar hävdar att valutabytet har kostat landets hushåll i genomsnitt 2.800 euro (25.000 kronor) i prishöjningar sedan januari 2002.

NYHETER OM EU UTGES MÅNATLIGEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: INGELA MÄRTENSSON.
REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDOVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST: GOSTA.TORSTENSSON@COMHEM.SE. PRENUMERATION: ENSKILDA 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR. DISTRIBUTION: FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, HEURLINS PLATS 11, 413 01 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: FNEU@ALGONET.SE.